

Hovedstaden
J.nr. 21/14433
Ref. SBH
Den 9. september 2021

**Referat fra offentligt møde om forvaltningsplan for ny urørt skov:
Charlottenlund Skov, Ermelunden og Ordrup Krat afholdt den 8.9
2021 kl. 17-19.**

Mødedeltagere:

18 borgere

samt

fra brugerrådet: Vibeke Preisler, Friluftsrådet

fra Naturstyrelsen: Steen Bjarke Hansen, Stephan Springborg, Lars
Rugholm, Kim Søderlund.

Kim Søderlund bød velkommen og fortalte om formålet med mødet:

- Informere om proces og hvad der kan og skal ske i skovene
- Gerne have gode råd og lokal viden, så det kan indarbejdes i de forvaltningsplaner, som nu skal udarbejdes.

Charlottenlund Skov, Ermelunden og Ordrup Krat er nu endeligt udpeget til at blive urørt skov. Men urørt skov skal stadig forvaltes, så derfor skal der udarbejdes en forvaltningsplan, og dette møde er et led i denne proces.

Forvaltningsplanen udarbejdes i efteråret 2021 og sendes så som udkast i offentlig høring. Dette offentlige møde er en del af processen.

Forvaltningsplanen udarbejdes på baggrund af nogle overordnede retningslinjer, som findes på styrelsens hjemmeside.

De nævnte skove er udpeget på baggrund af finanslovaftaler i hhv 2016 og 2020.

Vi vil meget gerne have gode råd og lokalviden nu – eller inden for den kommende uges tid, så er det nemmere at udarbejde nogle gode forslag til forvaltningsplaner. Vi bruger naturligvis den viden vi har, og som vi fik ved den foregående proces, så vi er absolut ikke på bar bund selvom. Det er en presset tidsplan, men det skal nok blive nogle gode planer, som kommer i

høring. Men giv os rådene i løbet af turen eller send en mail til HST@NST.DK.

Kim Søderlund gav et kort give **et overblik** over de nye retningslinjer for forvaltningen af de urørte skove:

I skal huske på, at siden 1805 har det primære formål med Danmarks skove været at producere træ – til huse, møbler, krigsskibe, brænde osv. Dvs skovene er beplantet og forvaltet til at producere kævler og tømmer, og det har bevirket, at skovene består af ens bevoksninger med samme træart og alder, så der er lange lige stammer uden sidegrene. Nu skifter formålet fundamentalt i en række skove, når de skal være urørte.

Ved ”urørt skov” forstås skov uden kommerciel skovdrift, hvor formålet er at fremme biodiversitet. Udgangspunktet er, at der skal **være så lidt aktiv naturforvaltning** i den urørte skov som muligt på sigt. Der kan gennemføres græsning og i et vist omfang andre tiltag til fordel for biodiversiteten, ligesom hensyn til bl.a. friluftslivet og fortidsminder fortsat skal tilgodeses.

NATURGENOPRETNING:

Vi skal gennemføre en naturgenopretning som strækker sig over 6 år fra forvaltningsplanen er endelig vedtaget:

- 1. Naturlig hydrologi** genoprettes så vidt muligt. Dvs. der kommer flere vådområder i skovene. Men man fortsat skal kunne komme rundt i skoven og overholde vandløbsloven f.eks. i relation til naboer.
- 2. Håndtering af træerne med henblik på at gøre skovene mere naturlige og mindre homogene:**
  - Hjemmehørende er: løvtræer (minus ær, rødeg og lignende) samt skovfyr.
  - Hjemmehørende træer over 150 år fældes ikke
  - Hjemmehørende træer under 150 år: kan fældes og veteranisering. Kirsebær og lind skal fremmes.

Der kan fældes hjemmehørende løvtræer for at mindske homogeniteten som lysbassiner på 0,1-0,5 ha. Som udgangspunkt skal træerne efterlades, men i særlige tilfælde kan træet sælges.

Udtag af ikke-hjemmehørende træer

- Rødgran udryddes ikke. Der foretages tyndinger, der understøtter rødgranens fortsatte tilstedeværelse i den enkelte skov bl.a. aht sortspætten og blank gæstemyrer.
- En betydelig del af bevoksninger med europæiske træarter som ædelgran og lærk, som ikke er hjemmehørende i Danmark, afvikles. Unikke træer kan bevares.
- De oversøiske træarter (rødeg, douglasgran, thuja, abiea grandis, nobilis, og mange flere) afvikles som udgangspunkt. Dog kan douglasgran, thuja og grandis bevares som et landskabeligt og strukturelt element i mindre omfang. Unikke træer kan bevares.

I bevoksninger med de europæiske og oversøiske træarter vil der ofte blive benyttet renafdrift.

Herefter dvs. efter 6 år (med en officiel forvaltningsplan) fældes der som udgangspunkt ikke træer i de urørte skove undtagen træer, som er til fare eller gene for borgerne, friluftslivet eller kulturværdier, eller som er problematiske i relation til beskyttelse af biodiversitet f.eks. invasive arter.

3. Græsning:

Der kan som pleje etableres **skovgræsning**, hvis der allerede er sjældne arter, som kræver dette. (skovene udvælges efter central prioritering på landsplan).

Det tilstræbes:

- at lave hegninger på 100 ha eller større.
- at der gennem årene er fluktuation i græsningstryk
- så vidt muligt helårsgræsning uden tilskudsfodring

Der kan foretages fokuseret pleje i små bynære skove, hvor det ofte i praksis vil være umuligt at sikre plads til dynamisk græsning. Det kan være høslæt og gerne med leslåning af frivillige!

Vi forventer kun få nye hegninger i hovedstadsområdet, da den biodiversitet der er udpeget efter, langt hen af vejen er tilknyttet skov og dødt ved.

FRILUFTSLIV:

Infrastruktur som skovveje, afmærkede spor og faciliteter til understøttelse af friluftsliv vil i et passende omfang fortsat blive opretholdt og kan fortsat udvikles og tilpasses, også selvom det kræver fældninger.

I forbindelse med etablering af nye friluftsfaciliteter skal der ske en afvejning mellem bl.a. faciliteternes betydning for friluftslivet og for naturværdierne; herunder kan områdernes integritet som vild natur spille ind. Mulighederne for friluftslivet i den enkelte skov beskrives i forvaltningsplanerne.

Skovgæsterne må fortsat oparbejde brænde til brug på skovens bålpladser. Der vil kunne opretholdes attraktive og lysåbne forhold for færdsel og ophold uden voldsom ophobning af dødt ved. Det gælder også opretholdelse af udsigter. Der vil blive holdt øje med risikotræer ved faciliteter og afmærkede ruter – som det også er tilfældet i dag.

FORTIDSMINDER:

Plejepligten kan ikke tilsidesættes.

DE KONKRETE DRØFTELSER:

På mødet kom deltagerne rundt i den sydlige del af Charlottenlund Skov og undervejs blev følgende drøftet:

Håndteringen af gamle træer med døde eller døende grene (risiko træer) blev drøftet. I henhold til naturbeskyttelsesloven sker færdsel i skoven på eget ansvar, men Naturstyrelsen forsøger at minimere risikoen for ulykker ved at fjerne farlige grene og træer, som står ved de store stier og opholdsarealer. Det har styrelsen gjort i mange år, og det vil styrelsen fortsætte med også når skoven har status som urørt skov.

Problemet med at unge bøge kan vokse op og kvæle egne blev drøftet, og da egne er vigtigst for biodiversiteten vil styrelsen fjerne disse bøge. Det vil enkelte steder resultere i, at der fældes mange bøge og nogle af disse bøge vil man forsøge at få lov til at køre ud af skoven via en dispensation fra retningslinjerne. Det skyldes at dødt bøgetræ er gavnligt for biodiversiteten, men det vil i visse områder kunne spærre for fremkommeligheden i Charlottenlund Skov, og derfor kunne det aht skovgæsterne være gavnligt ikke at have for mange fældede bøge liggende i store bunker.

Der er ingen planer om at opsætte et hegn om Charlottenlund skov og udsætte hjorte eller kreaturer. Men det kan være en mulighed, som styrelsen vil undersøge nærmere, at indhegne en slette og lidt skov for at have skovgræsning med kreaturer i et mindre område.

Forstbotanisk Have: Selvom Forstbotanisk Have er en del af Charlottenlund Skov, så kan haven bevares og plejes som botanisk have så længe, der er lokale ildsjæle, som vil påtage sig opgaven. Såfremt der ikke er lokale, som

vil bruge tid og/eller penge på dette, så vil Naturstyrelsen forvalte Forstbotanisk have som urørt skov på linje med den øvrige del af Charlottenlund Skov.

Ermelunden:

Der er fremsat et ønske fra en lokal klub om etablering af en disc-golf bane i Ermelunden. Naturstyrelsen har givet tilsagn om, at man i forbindelse med udarbejdelsen af forvaltningsplanen vil afgøre, om styrelsen som grundejer vil sige ja eller nej. Hvis styrelsen er positiv, vil en etablering af banen også kræve en dispensation fra skovloven (Miljøstyrelsen) og en tilladelse fra planloven (kommunen). Blandt deltagerne var et medlem fra klubben som sagde, at det var et stort ønske fra spillerne, og at der var stigende interesse for disc-golf. Der var andre deltagere, der anbefalede, at styrelsen skulle sige nej med den begrundelse, at en sådan bane ikke hører hjemme i hverken Ermelunden eller i Charlottenlund Skov.